

NORDISK TILLSYNSKONFERENS

Smileys i Norden – läget i Finland 8.2.2017

Marit Björkstrand
Chef för miljöhälsovården
Jakobstad, Finland

Varför använda smileys?

Fungerar det?

Vilka krav ställs på kontrollen och inspektören?

OIVA – ett system för offentliggörande av livsmedelstillsynsinformation

- Påbörjades 1.5.2013 vid detaljhandels- och serveringsställen
- Omfattar sedan 1.1.2016 alla livsmedelslokaler som hör till regelbunden tillsyn
- Livsmedelssäkerhetsverket Evira har utarbetat inspektionsblanketter och bedömningsanvisningar som används i hela landet

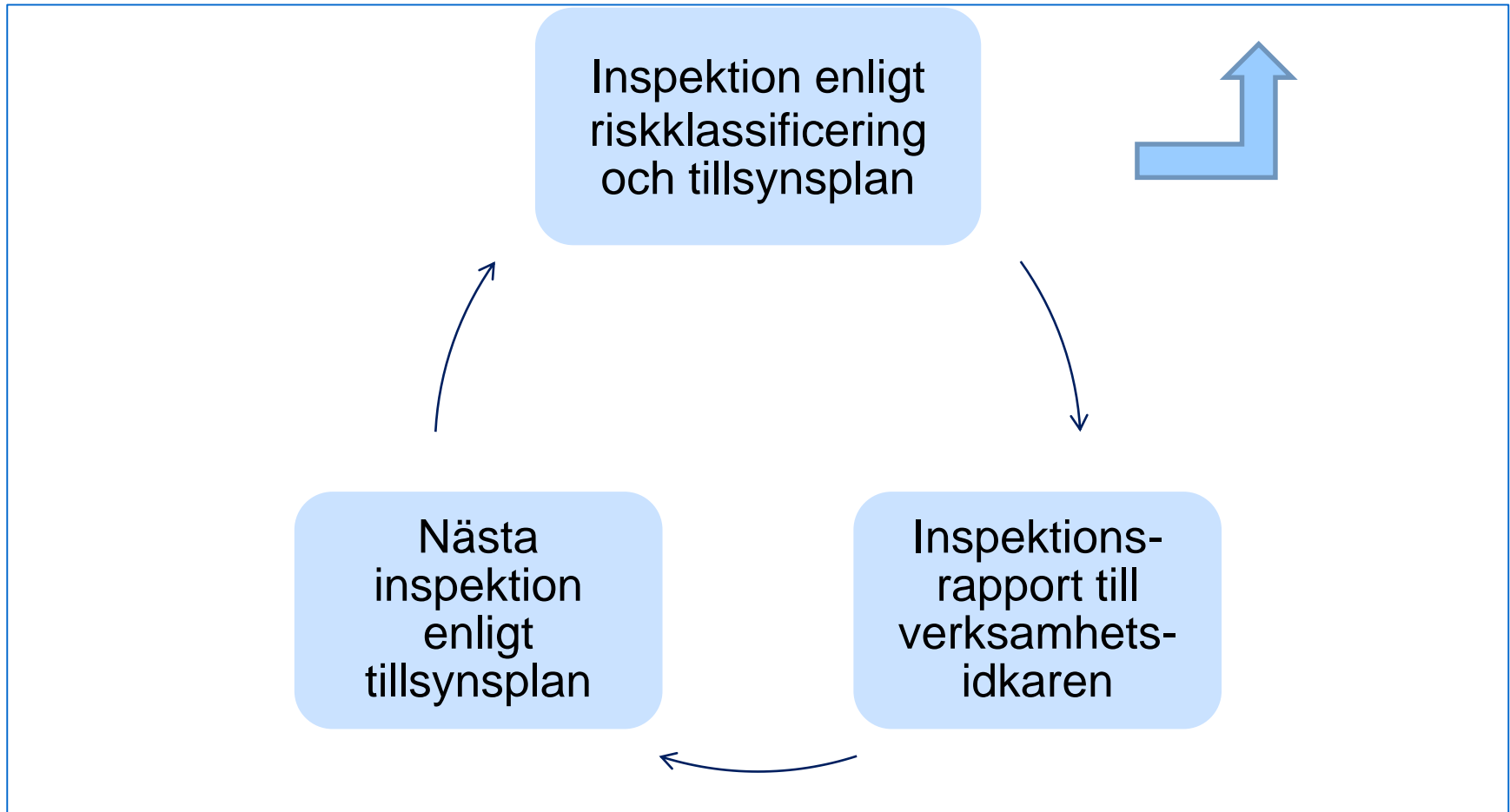
Bedömningsanvisningarna

- Anvisningarna finns offentligt på www.oivahymy.fi – tillgängliga både för inspektörer och verksamhetsledare
- I anvisningarna finns även sagt vad som bör beaktas och vilka saker som ska kontrolleras
- För de olika vitsorden finns förklarat vad som krävs

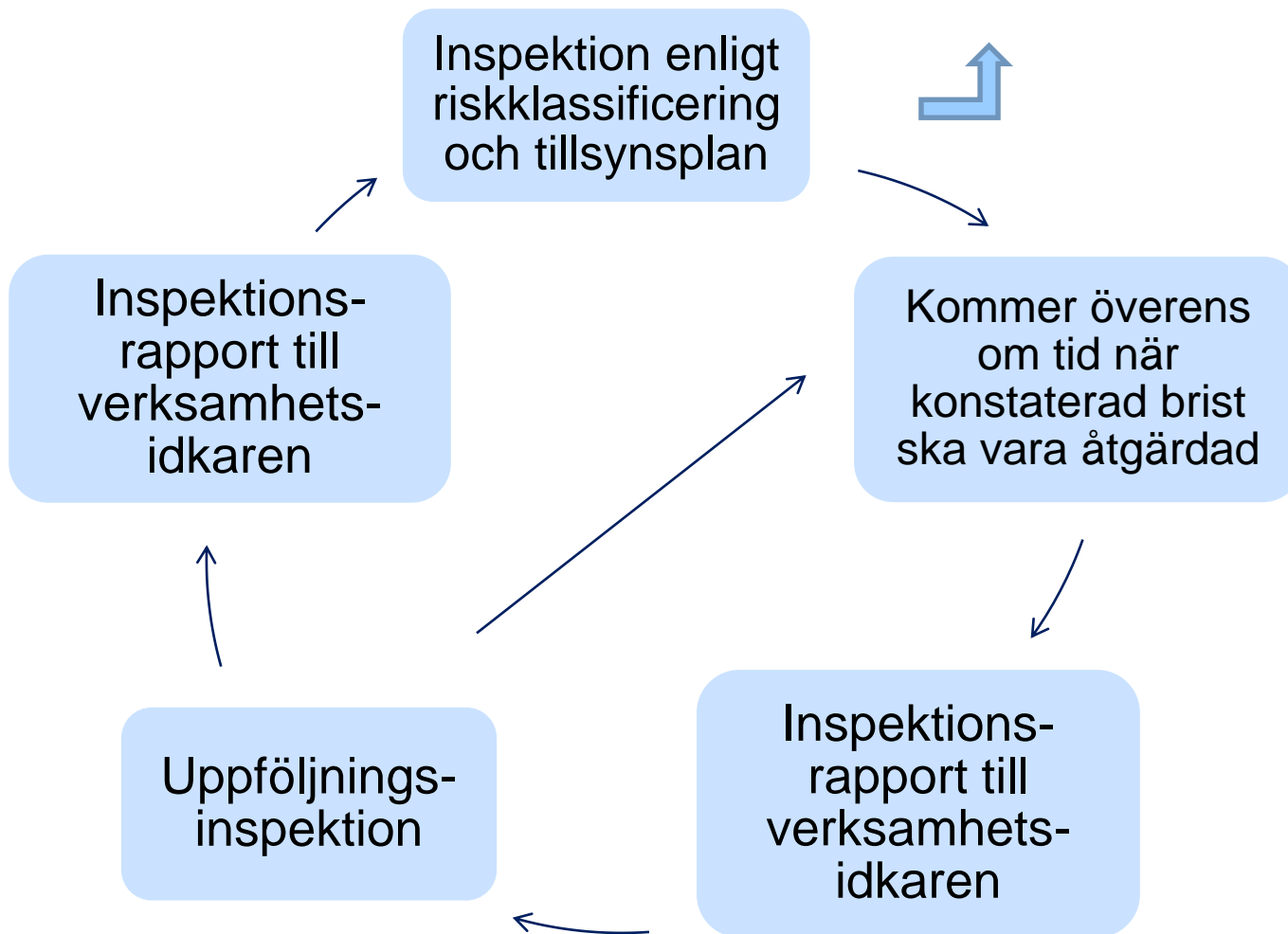
Bedömningsskalan i OIVA

- **A - UTMÄRKT:** verksamheten motsvarar kraven
- **B – BRA:** i verksamheten förekommer små missförhållanden som inte försvagar livsmedelssäkerheten eller vilseleder konsumenten
- **C - BÖR KORRIGERAS:** i verksamheten förekommer missförhållanden som försvagar livsmedelssäkerheten eller vilseleder konsumenten. Missförhållandena ska rättas till inom utsatt tid
- **D – DÅLIG:** i verksamheten förekommer missförhållanden som äventyrar livsmedelssäkerheten eller väsentligt vilseleder konsumenten. Missförhållandena ska omedelbart rättas till

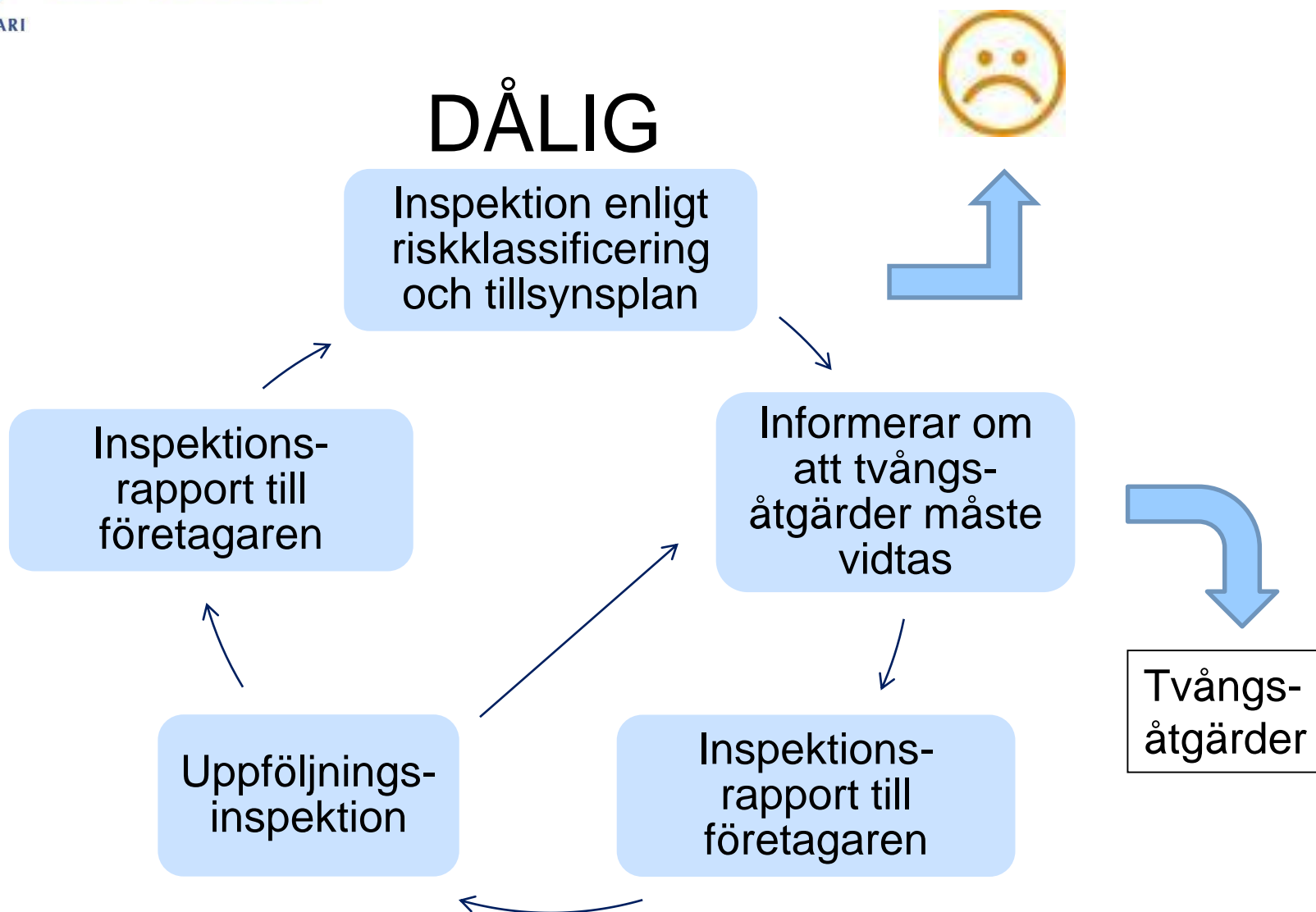
UTMÄRKT eller BRA

BÖR KORRIGERAS

DÅLIG

FUNGERAR OIVA – POSITIVA ERFARENHETER

- Gemensamma bedömningsgrunder för alla inspektörer
- Företagarna bedöms på samma sätt i hela landet – åtminstone är detta målet
- Konsumenterna får information om företagen (www.oivahymy.fi)
- Uppföljningsinspektioner görs och brister åtgärdas mycket bättre än tidigare

FUNGERAR OIVA – POSITIVA ERFARENHETER

- Företagarna uppdaterar egenkontrollplanen och följer den
- Inspektionsrapporten tydlig samt lätt att uppgöra
- Företagarna upplever inspektionerna som mer betydelsefulla
- Alla delområden blir systematiskt granskade

FUNGERAR OIVA – NEGATIVA ERFARENHETER

- Företagarna gillar inte att det sämsta vitsordet avgör helhetsvitsordet
- De områden som ska granskas har delats upp i för små delområden
- Ibland svårt att bokstavligen följa OIVA-direktiven
- Omöjligt att få en helt likadan bedömning i hela landet – men blivit bättre
- Företagarna ”glömmer” ofta att sätta upp en dålig inspektionsrapport
- Konsumenterna har inte helt tagit OIVA till sig

FUNGERAR OIVA – NEGATIVA ERFARENHETER

- Ibland svårt att bedöma mellan vitsorden bra och bör korrigeras
- Ibland svårt att veta vilken ”rad” som ska användas
- Inspektörerna får oftare kritik och negativ respons över en utförd inspektion
- Inte alltid möjligt att utföra en oanmäld inspektion
- Man ser mer på OIVA-bedömningarna än på lagstiftningen

VILKA KRAV STÄLLS PÅ KONTROLLEN OCH INSPEKTÖREN

- Man bör vara säker på sin sak och kunna motivera – rapporten offentlig
- Inspektören bör veta när ”vanligt bondförnuft” är tillåtet - flexibilitet
- I sista hand är det inspektören som tolkar kraven
- Kontrollen ska grunda sig på en väl utförd riskbedömning

VILKA KRAV STÄLLS PÅ KONTROLLEN OCH INSPEKTÖREN

- Man blir tvungen att sätta sig in i många detaljfrågor
- Eftersom rapporten är offentlig krävs öppenhet och diskussion – kan även locka inspektören att ge ett B i stället för ett C
- Viktigt att bedömningar görs på samma sätt inom enheten – intern kalibrering
- Kräver lite nya arbetssätt – men ger resultat

Tack!

